

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО ТРАНСПОРТНО- ЕКСПЕДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

*Ковальова Т.В., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Калгулова Р.Ж., канд. екон. наук, професор
Казахський автомобільно-дорожній інститут
імені Л.Б. Гончарова, м. Алмати*

Для підприємств сфери транспортно-експедиційних послуг, які працюють в умовах сформованого ринку та з поглибленою конкуренцією, важливо мати ефективну логістичну стратегію. Це включає у себе вчасну та надійну доставку товарів відповідно до вимог споживачів, оптимізацію витрат і надання якісних послуг. Для досягнення успіху в таких умовах, підприємства повинні постійно вдосконалювати свої процеси та якість обслуговування.

У сучасній теорії та практиці існує багато дискусійних аспектів обліку транспортно-експедиційних послуг, їх доходів і витрат, спрямованих на забезпечення належної інформації для потреб управління. Сутність транспортно-експедиційних послуг полягає в ефективному переміщенні вантажів з одного місця в інше. Облік, який є частиною системи управління підприємством відіграє значну роль в наданні транспортно-експедиційних послуг. Він забезпечує правильний розподіл коштів та контроль за фінансовою діяльністю підприємства, включаючи витрати на паливо, обслуговування автотранспорту, вантажні операції, та інші витрати. Крім того, облік допомагає вести контроль за вантажопотоками, визначати оптимальні маршрути та ефективно використовувати ресурси.

Завдання бухгалтерського обліку в транспортно-експедиційних підприємствах можуть включати:

– відстеження та облік транспортних витрат, включаючи витрати на паливе, технічне обслуговування автомобіля та зарплату водіям;

– ведення обліку транспортних витрат і рахунків від клієнтів;

– контроль використання автомобіля та планування технічного обслуговування для забезпечення ефективної роботи;

– відстеження рівня запасів товарів, що транспортуються;

– управління страховими полісами транспортних засобів і вантажів;

– оформлення митної та прикордонної документації для міжнародних перевезень;

– підтримка дотримання правил і стандартів у транспортній галузі;

– аналіз фінансових даних для визначення областей для економії коштів або зростання доходу;

– звітність за ключовими показниками ефективності для вимірювання ефективності та прибутковості транспортних операцій.

Створення системи управління та організації бухгалтерського обліку на транспортно-експедиторських підприємствах відіграє значну роль в обліковій політиці підприємства. Від грамотно сформованої облікової політики залежить ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства.

Для покращення обліку в транспортних та експедиторських компаніях важливо впровадити надійну систему, яка дозволить точно відстежувати витрати, доходи та загальні фінансові показники. Ось кілька кроків, які можна зробити для цього: впровадити спеціалізоване бухгалтерське програмне забезпечення, пристосоване до потреб транспортних та експедиторських компаній. Це програмне забез-

печення повинно дозволяти відстежувати витрати, пов'язані з паливом, технічним обслуговуванням, дорожніми зборами та іншими транспортними витратами, а також доходи від вантажних перевезень; оптимізувати процес виставлення рахунків для забезпечення точного та своєчасного виставлення рахунків клієнтам. Впроваджуючи ці кроки, транспортні та експедиторські компанії можуть покращити свої бухгалтерські процеси та забезпечити краще управління фінансами загалом.

Низка науковців займалась дослідженням питань, пов'язаних з обліком транспортно-експедиторських послуг: Хомик П., Куцик П., Марцелюк Р., Медвідь Л., Левкович А. та ін. [1-4]. Операції транспортного експедирування є особливим видом господарських операцій, які потребують правильного бухгалтерського відображення. Законодавче регулювання бухгалтерського обліку таких операцій має ряд недоліків, тому облікова політика щодо транспортно-експедиторських операцій повинна відповідати основним вимогам до бухгалтерського обліку. Тому на сьогодні залишається невирішеним питання встановлення значення облікової політики як інструменту забезпечення управлінського рівня обліковою інформацією, зокрема в частині управління автопарком суб'єкта господарювання та формування собівартості транспортно-експедиційних підприємств.

Для вдосконалення облікової політики для транспортно-експедиторських послуг важливо забезпечити прозорість, точність та відповідність нормативним вимогам. Основні кроки, які можна зробити, включають:

– детальне документування: необхідно вести детальний облік усіх операцій, пов'язаних з транспортно-експедиторськими послугами, включаючи рахунки-фактури, коносаменти та квитанції про оплату;

– розподіл обов’язків: слід впроваджувати розподіл обов’язків, щоб гарантувати, що різні особи відповідають за різні аспекти обліку цих послуг, такі як виставлення рахунків, реєстрація транзакцій та звірка рахунків;

– регулярні звірки: проводити регулярні звірки між фінансовими записами та фактичними операціями, щоб оперативно виявляти будь-які розбіжності або помилки;

– моніторинг відповідності: слідкувати за змінами законодавчих актів, зокрема, стандартів бухгалтерського обліку та нормативних актів, що стосуються транспортно-експедиторських послуг, щоб забезпечити відповідність і точність фінансової звітності;

– навчання та освіта: забезпечувати підвищення кваліфікації для бухгалтерів, щоб покращити їхнє розуміння унікальних вимог до бухгалтерського обліку цих послуг.

Дотримуючись цих кроків, компанії можуть покращити свою облікову політику щодо транспортно-експедиторських послуг, що сприятиме кращому фінансовому управлінню та дотриманню нормативних вимог.

Перелік посилань:

1. Хомик П.М. Особливості формування облікової політики на транспортно-експедиторських підприємствах URL: <http://nasoa.edu.ua/wp-content/uploads/periodicals/b-obl/141/35.pdf>.

2. Куцик П., Марцелюк Р. Облік і оподаткування транспортно-експедиторської діяльності: теоретико-методичні аспекти. *Міжнародний науковий журнал*. Вип. 2. 2020. С. 49-60.

3. Марценюк Р. А. Облік транспортно-експедиторських послуг: теоретичний аспект. *Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства* : матер. IV міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 24-26 жовт. 2019 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. С. 138-139.

4. Медвідь Л., Левкович А. Організація обліку логістичних витрат за центрами відповідальності. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2016. Вип. 4. С. 50-60.